

LÁNYI GÁBOR JÁNOS

A NYUGATI-PARTI AMERIKAI MAGYAR REFORMÁTUS GYÜLEKEZETEK ÉLETE ÉS ÚJ TÁVLATAI*

Céлом röviden bemutatni azt a munkát, amely a Hungarian Reformed Church in America (Amerikai Magyar Református Egyház, AMRE) újonnan alapított misszió gyülekezeteiben történik, és amelynek – a Missziói Lelkigondozói Szolgálat utazólelkészeként – 2012 és 2015 között magam is részese lehettem. Rövid történeti bevezetés után az újonnan alapított gyülekezetek és a bennük végzett szolgálat sajátosságairól adok általános képet, végül pedig a Las Vegas-i gyülekezet alapításának részletes bemutatásán, mintegy esettanulmányon keresztül nyújtok mélyebb betekintést a gyülekezetalapítás részleteibe.

Mindenekelőtt egy rövid történeti áttekintéssel kezdem.¹ A 20–21. század fordulójára jelentősen megváltozott az amerikai magyarság, benne pedig az amerikai magyar reformátusság arculata. Ahogyan az amerikai magyarságnak, úgy az Amerikai Magyar Református Egyháznak is a súlypontja addig az Egyesült Államok északkeleti partvidékére összpontosult. A 19–20. század fordulóján a József Attila által is megverselt klasszikus kivándorlási hullámmal érkezők áldozatos munkája által ezen a területen épültek az első református templomok, magyar iskolák, gyülekezeti termek. Az '56-os forradalom menekültjei még új élettel voltak képesek megtölteni ezeket, de mára már sajnos a keleti parti gyülekezetek többsége elöregedett, elnéptelenedett, nem egy közülük kapui bezárására kényszerült.² Amerika erős asszimilációs politikája eltüntette soraikból a második-harmadik generációs amerikai magyarokat; a rendszerváltás, de főleg Magyarország 2004-es európai uniós csatlakozása után a fiatalabb magyar bevándorlók száma jelentősen csökkent.

A második világháború óta az amerikai gazdaság súlypontja fokozatosan tevődött át az Egyesült Államok keleti partjáról a nyugatira, napjainkban pedig a nyugati part déli részéről (Kalifornia) egyre északabbra tolódik fel (Oregon és Washington államokba). A gazdasági súlypont vándorlását és az általa létrehozott munkahelyeket követi az amerikai lakosság, köztük az ame-

* A 2016. június 5-én a budapesti Erdélyi Gyülekezet Németh Géza emlékkonferenciáján elhangzott előadás szerkesztett változata.

¹ Az amerikai magyar reformátusság történetének szép összefoglalóját adja KOMJÁTHY Aladár: *Kitántorgott egyház*, Református Zsinat Sajtóosztálya, Budapest, 1984.

² A bezárt egyházaknak a Debrecen Televízió 2010-ben bemutatott *Krisztus vándorai* című hét részes dokumentumfilmje állít méltó emléket.

rikai magyarok is. Az 1950-es évek végén a keleti partról átköltözők, illetve főleg az '56-osok a nyugati parton is életre hívtak új anyaegyházközségeket, elsősorban Kaliforniában, mint például a San Francisco környékén alakult Redwood City és a Los Angeles környékén alakult Hollywood, Reseda és Ontario gyülekezeteit. Az arizoniai Phoenix magyar református gyülekezetének 1980-as évekbeli alapítása már elszigetelt jelenség volt, a gyülekezetalapítási folyamat az 1970-es években lényegében megszakadt.

Csak a 2000-es évek elején vett újabb lendületet a nyugati parti magyarság körében végzett egyház- és közösségépítő munka. Ekkor Ft. Szabó Sándor – mostanra már nyugalmazott püspök, akkor az Amerikai Magyar Református Egyház Nyugati Egyházmegyéjének esperese – vezetésével missziói egyházközségek sora kezdte meg működését, olyan városokban, ahol mára már jelentős magyar népesség él, de a múltban mégsem történtek komolyabb lépések helyi magyar egyházi közösségek életre hívására. Ezek a városok San Diego (Kalifornia), Denver (Colorado), Seattle (Washington), Dallas (Texas), Houston (Texas), Honolulu (Hawaii), Austin (Texas), Charlotte (Dél-Karolina), Columbia (Észak-Karolina), Atlanta (Georgia), Boston (Massachusetts), Portland (Oregon), Chicago (Illinois), Fresno (Kalifornia) és Las Vegas (Nevada).

A szolgálatot főképpen a gyülekezetalapításokban is oroszánrészt vállaló Szabó, illetve az Amerikai Magyar Református Egyház lelkészei végezték felváltva, annak függvényében, hogy ki mikor ért rá vagy volt lehetősége arra, hogy a szolgálatokat ellássa. Kiemelendő Nt. Magyar-Köpe Gábor Portlandben, Nt. Szilágyi Csaba Atlantában, Nt. Debreceni András a Karolinákon, Charlotte-ban és Columbiában, Nt. Nemes Adél Seattle-ben és Portlandben végzett szolgálata.

Mivel az anyaegyházközséggel is bíró amerikai magyar lelkészek felelőssége elsődlegesen a saját gyülekezetükkel való törődés, ezért felvetődött egy utazó lelkész foglalkoztatása, akinek egyedüli feladata a missziói egyházközségek ellátása lenne. Az Amerikai Magyar Református Egyházban folyó felélénkült munkára figyelt fel Magyarország nemzetpolitikai helyettes államtitkársága is, amely az amerikai magyar diaszpóra erősítését, új magyar közösségek születését látta meg ebben a szolgálatban, amelyet ezen nemzetpolitikai szempontból is fontos eredmények miatt támogathatónak ítelt meg.

Az államtitkárság által felajánlott támogatás segítségével vált végül lehetővé egy utazó lelkész alkalmazása, akinek finanszírozása három lábon áll. Az útiköltségét mindig az a missziói gyülekezet állja, ahová a szolgálata ellátására érkezik. A hétközi lakhatást és étkezést az Ontariói Független Magyar Református Egyház (Ontario, Kalifornia) adja, míg a lelkész járandóságát a Nemzeti Erőforrás Alapkezelő fedezi. A Magyarországi Református Egyházra semmilyen anyagi teher nem helyeződött.

Az utazólelkészi státusz a Missziói Lelkigondozói Szolgálat (MLSZ) az Egyesült Államokban nevet kapta, amelynek első lelkipásztoraként 2012 áprilisától 2015 elejéig láttam el a szolgálatot. Sajnos a szolgálat második lelkipásztorának munkáltatói vízumja sokat késett, ezért Nt. Molnár Sándor Károly csak 2016 szeptemberében tudta tovább folytatni a köztes időben újra az Amerikai Magyar Református Egyház erre vállalkozó lelkészei által fenntartott munkát. Mindez szintén mutatja a szolgálat egyik bizonytalansági faktorát, hogy nem könnyű alkalmas embert találni erre a szolgálatra, amit a külföldi munkavállaláshoz szükséges hivatalos ügyintézés csak még inkább megnehezít.

Másodszor nézzük is meg, hogy hogyan is indultak és milyen közös sajátosságai vannak ezeknek az újonnan alakított missziói gyülekezeteknek.

A gyülekezetalapítások sikeres kimenetelét illetően meghatározónak bizonyult, hogy volt-e, van-e már az aktuális városban valamilyen magyar kezdeményezés, ismeretség. Működik-e benne magyar szervezet, klub? Lakik-e ott esetleg egy másik amerikai magyar anyaegyházközösségből odaköltözött egykori gyülekezeti tag, presbiter? Esetleg lakik-e ott a gyülekezetépítésbe befogható és iránta nyitottságot érző lelkészgyermek? Például Portland és Las Vegas esetében az alapítás és szervezés munkájában kulcsfontosságú volt az ebbe a városokba költözött egykori hollywoodi presbiterek segítsége, míg Houston és Atlanta esetében az oda költözött lelkészgyerekek jelentettek a szervezésben segítséget.³ Ambivalens módon járulnak hozzá a magyar gyülekezetalapításhoz azok az amerikai magyarok, akik elkötelezettebb keresztyének és már egy amerikai gyülekezet aktív tagjai. Közülük vannak, akik misszióként tekintenek arra, hogy a magyarok között is induljon gyülekezet, amelynek szolgálataiba aktívan ők is beállnak, de arra is található példa, hogy az aktív gyülekezeti életet élő amerikai magyar már úgy gondolja, megtalálta a helyét az amerikai gyülekezeti közösségben, és nem kíván részt venni magyar gyülekezet életre hívásában.

A fentiek mindenesetre rámutatnak arra, hogy kulcsfontosságú egy helyi szervező, aktivista, szolgatárs személye. Aki helyben van, lelkes vagy fellelkesíthető, magáévá teszi az ügyet, helyi ismeretségi köre van, jobb esetben ő is ismert és elismert tagja a helyi közösségnek, képes megszervezni a többi-eket.

Ha már sikerült megtalálni az első embereket, akik szívesen eljönnek a nyitó alkalomra, akkor szóba jön az istentisztelet helyének kérdése. Általában erre megfelelő hely lett kibérelve vagy kölcsönkérve, elsődlegesen amerikai presbiteriánus, református templomokban. Az USA-ban megszokott a temp-

³ Az oregoni Portlandben Varga Mihály, Las Vegasban Kardos Tibor egykori hollywoodi presbiterek, Atlantában Tóth Péter és felesége, Vas-Tóth Emese, Houstonban Lapis Rózsa és Kálmán Géza lelkészgyerekek jelentettek, jelentenek nagy segítséget.

lomok bérleti díj fejében való rendelkezésre bocsátása. Van, ahol ismeretség, segítőkészség okán ingyen bocsátanak helyet a magyar missziói gyülekezet részére (például Charlotte-ban, Atlantában, kezdetben Las Vegasban).

Ha megvannak az első érdeklődők, a helyszín és az időpont, elkezdődhet a további érdeklődők és érdekelték összegyűjtése és értesítése. Ebben szintén kulcsszerepe van a gyülekezetépítésben fellelkesült helyieknek, hiszen elsősorban az ő ismeretségi körükre lehet számítani a gyülekezet alapításakor. Körlevél (amennyiben a helyi magyar közösségnek, klubnak, szervezetnek, esetlegesen a konzulátusnak van valamilyen címtára, amit a rendelkezésre is bocsát) vagy körtelefon és személyes hívó szó által, vagy az interneten történik a hívogatás.

Az internet szerepe áldás és átok a nyugati magyar közösségek számára. Egyrésztől átok, mivel megszüntette a diaszpóraegyházak találkozáspont-jellegét. Ha valaki az internet elterjedése előtt kivándorolt és magyarokkal akart találkozni, akár munkát, társat, társaságot keresve magának, akkor vagy egy magyar klubba, vagy az egyházakhoz ment. Ma már a frissen kivándorlók vagy az USA-n belül új vidékre költözők az internetes közösségi oldalakon találják meg egymást, egyeztetnek le személyes találkozókat, ami által az egyházaknak mint a társadalmi érintkezés színtereinek szerepe erősen megcsappant. Ugyanakkor azonban áldás is az internet, hiszen a benne rejlő kommunikációs lehetőséget az egyház is ki tudja használni. Az internet használatának elterjedése előtt lehetetlen vagy csak nagyon nehézkes volt az egymástól több száz mérföldre fekvő gyülekezeteket megszervezni, a bennük lévő szolgálatokat egyeztetni, a helyi presbiterekkel, szolgatársakkal a kapcsolatot fenntartani. Ezt felismerve került sor a Missziói Lelkigondozói Szolgálat 2012-es megalapítása után a missziói gyülekezetek honlapjainak és Facebook-csoportjainak létrehozatalára.⁴ A minél több csatornán való meghirdetés ellenére azonban az emberek néha a legmeglepőbb módon értesülnek a helyi gyülekezetekről és istentiszteleti alkalmakról. Nem egy esetben fordult elő, hogy valaki azért jött el egy istentiszteletre, mert Magyarországon vagy Erdélyben élő nagyszülője hallott a közmédiából arról, hogy abban az amerikai városban, ahol unokája él, van magyar református gyülekezet.

Szintén általános tapasztalat, hogy a missziói gyülekezetek első alkalmát jó valamilyen nagy ünnephez rögzíteni, amikor az emberek amúgy is mennének, vagy könnyebben megmozgathatóbbak abban, hogy menjenek templomba. Szinte majdnem mindegyik missziói gyülekezet első találkozója és egyben alapítása valamely nagy ünnephez kapcsolódva történt. Seattle-ben például úgy indult meg a gyülekezet, hogy az egyik Erdélyből odavándorolt

⁴ Például: <lasvegashungarian.org>; <houstonhungarian.org>; <ontariohungarian.org>; a seattle-i egyházközösségnek már az MLSZ megalapítása előtt is volt honlapja: <seahunref.org>.

fiatal házaspár szeretne volna megkereszteltetni a gyermekét. Körbeérdeklődésükre kiderült, hogy legközelebb csak az 1200 km-re lévő Kaliforniában van magyar református lelkész. Végül Ft. Szabó Sándor ontariói esperessel kerültek kapcsolatba, aki a közelgő 2004-es húsvét alkalmával szívesen ellátogatott Seattle-be, a keresztlőt ünnepi istentisztelettel összekötve. A jelenlévők úgy döntöttek, hogy a nagy ünnepeken a jövőben is szeretnének magyar istentiszteletet városukban, így alakult meg a helyi missziói egyházközség.

A diaszpóramagyarság körében az egyházi ünnepek mellett a magyar nemzeti ünnepek, illetve az Anyák Napja is olyan esemény, amire lehet és érdemes istentiszteleti közösséget építeni.⁵ A fresnoi gyülekezet például egy március 15-i ünnepély keretein belül alakult meg 2012-ben. Las Vegasban a legtöbb érdeklődő eddig szintén egy március 15-i egyházi piknikre látogatott el (2014). A magyar klubok, szervezetek is megkereshetők azzal, hogy nagyobb találkozóik alkalmával adjanak helyet istentiszteletnek is, ahogyan ez például Denverben történt 2014. augusztus 20-án, vagy ahogyan ez rendszeresen történik a karolinai magyar közösségek húsvét körül megrendezett tavaszi táboraikban.

Mivel a missziói gyülekezetek egymástól több száz mérföldre találhatóak, az odajutás többnyire hosszú autóúttal, de a legtöbb esetben repülőúttal oldható meg. Amikor a vasárnapi (vagy például Portlandben, Houstonban szombati) szolgálatot ellátó lelkész odalátogat, akkor arra a hétvégére vannak összesűrítve mindazok a feladatok, amik lelkészt igényelnek, például házi úrvacsora, beteglátogatás, konfirmációs oktatás, jegyesoktatás, presbiteri gyűlés. Ezek ellátásához is szükséges a helyi szolgatársak, presbiterek segítsége, hiszen ha a lelkész repülővel érkezik a városba, akkor a különféle helyszínekre ők juttatják el őt. Tömegközlekedéssel az USA-ban ez közel lehetetlen lenne, az autóbérlés pedig jelentősen megemelné a szolgálat költségeit.

A missziói gyülekezetek istentiszteletein részt vevők száma változó. Nyilván a számokban megmutatkozik, hogy nagyünnephez kötődik-e az istentisztelet (azok között is vannak népszerűbbek, mint például a karácsony vagy az Anyák Napja, és nem annyira látogatottak, mint például a pünkösd vagy sajnos a nemzeti ünnepekhez kapcsolódóak). Átlagban egy istentiszteleten 30-50 ember van jelen. Szolgálatom alatt Denverben 80-as, Las Vegasban 100-as létszámok is voltak, míg San Diegóban és Fresnoban a látogatottság sajnos mindig 15-20 fő körül mozgott. Az esetek többségében elmondható, hogy egyenes arányú az összefüggés az istentiszteleti létszámok és a helyi magyarság lélekszáma között, bár például Portland és Denver esetében elmondható,

⁵ Az USA-ban és Kanadában május második vasárnapján van Anyák Napja. Ez a missziói egyházközségek esetében arra is lehetőséget adott-ad, hogy két soron következő hétvégén két helyszínen is lehessen anyák napi ünnepi istentiszteletet szervezni.

hogy a helyi magyarság számarányaihoz képest nagyobb volt az istentiszteletek látogatottsága.

Az amerikai egyházi élet elmaradhatatlan eleme, hogy az istentiszteletek után kávézásra, süteményezésre együtt maradnak a gyülekezeti tagok. Ez a missziói egyházközségek esetében is így van, ennek jó és rossz hozadékaival együtt. Ezek az alkalmak mindenképpen hasznosak a közösségformálódás szempontjából, ugyanakkor extra terhet jelentenek a szervezésben, előkészületekben, és sajnos akadnak olyanok, akik csak ezek miatt a társadalmi érintkezések miatt jönnek el az istentiszteletre is, vagy ahelyett csak magán a kávézáson vesznek részt.

Szintén jellemző az újonnan alapított missziói gyülekezetekre a sokszínűség. A jelenlévők nemcsak reformátusok, hanem szinte az összes keresztyén felekezet képviselteti magát közöttük. A sokszínűség társadalmi státusz és műveltség tekintetében is jelentkezik, mint ahogyan abban is, hogy eredetileg Magyarország melyik részéről vagy elszakított területéről származnak. Fontos és sokszor sajnos megosztó tényező a körükben, hogy mikor érkeztek ki az USA-ba, már kint születtek-e, vagy második világháború után érkezett „displaced person”-ök, ’56-osok, a rendszerváltás előtt, után vagy mostanában érkeztek. Magyartudásuk mértéke szerint is vegyesek, és aszerint is tagozódnak, hogy a házastársuk magyar vagy amerikai, esetleg más nációhoz tartozik (sok kint élő erdélyi magyarnak román a házastársa). Arányaiban nézve sok közöttük az erdélyi magyar, Portlandben, Seattle-ben a többséget ők alkotják. De az erdélyi magyarok csoportja is nagyon heterogén, főleg attól függően, hogy Erdély melyik részéről érkeztek, hogy még a Ceaușescu-diktatúra alatt vagy utána vándoroltak ki.

Miben hozott változást a nyugati parti magyar református missziói gyülekezetekben végzett szolgálatban a Missziói Lelkigondozói Szolgálat 2012-es megalapítása?

Amint a fentiekben már utalás történt rá az MLSZ megalapítása előtt a missziói gyülekezetek szinte kivétel nélkül csak nagy ünnepek alkalmával gyűltek össze. Az MLSZ lehetővé tette, hogy az alkalmak sűrűbben, több helyen kéthavonta kerülhessenek megtartásra. Ez a terv már 2012-ben meg is valósult Seattle és Portland esetében, ahol ha a nagy ünnepek dátumai nem módosították ezt, kéthavonta kerültek megrendezésre istentiszteletek. Ennek megszervezésében az is segített, hogy a két gyülekezet „egy irányba” esik, közösen fizethetik a repülőjegyet. Két egymástól relatíve távol eső magyar közösség ilyen szempontú összefogása már önmagában is szép eredmény. A 2013-as évben az előzetes terveket meghaladva a dél-karolinai Charlotte-ban is végül sikerült majdhogynem kéthavi rendszerességgel tartani istentiszteleteket és magyar találkozókat. Végül 2014-ben Denverben és Houstonban is kis kivétellel sikerült a kéthavi rendszerességet bevezetni.

Az istentiszteletek sűrítésének legnagyobb akadályja nem a szándék hiánya, hanem hogy ezekre a helyekre csak repülőgéppel tud eljutni az utazólelkész. Ezt a költséget az aktuális alkalom perselypénzéből a helyi közösség állja. Bizonyos esetekben ez jelentős összeg, ráadásul az ünnepekkor drágulnak is a jegyek (a szolgálat központjából, Kaliforniából Houstonba, Charlotte-ba kb. 500-600 amerikai dollárba kerül egy út; Portlandbe, Seattle-be 300 dollár, amin meg tud osztozni a két gyülekezet). Főleg anyagi okok miatt, 2014-től már nem is az MLSZ látta el a charlotte-i istentiszteleti szolgálatokat, hanem inkább az atlantai Columbia Seminary magyar teológus-ösztöndíjasa (Csabai Ágnes) lett beszervezve a szolgálat által Atlanta mellett Charlotte ellátására is. San Diegóban és Las Vegasban is főképpen azért lehet havonta tartani istentiszteletet, mert ez a két város autóval is megközelíthető a kaliforniai Ontarióból (San Diego 2 órás, Las Vegas 3,5 órás út). A Missziói Lelkigondozó Szolgálat lelkipásztora több mint 80 ezer kilométert, az egyenlítő hosszának kétszeresét tette meg az elmúlt 2,5 év alatt szolgálati gépkocsijával.

A Missziói Lelkigondozó Szolgálat 2012-es felállítása arra is lehetőséget adott, hogy újabb missziói gyülekezetek alakuljanak. Már a szolgálat adta jövőbeni segítség tudtával alakult meg 2012 márciusában a fresnoi gyülekezet, illetve 2012 májusában a Las Vegas-i egyházközség. A továbbiakban a Las Vegas-i missziói gyülekezet alapításának a bemutatásával – mint esettanulmánnyal – szemléltetem a gyülekezetalapítás folyamatát.

A Las Vegas-i egyházközség megalakulásakor a helyi magyaroknak nem volt semmilyen más szerveződésük, magyar házuk, klubjuk, egyesületük. Bár volt próbálkozás ilyen alapítására, de ezek nem voltak hosszú életű kezdeményezések. A 2000-es évek közepén az amerikai presbiteriánus egyháznak (PCUSA) volt a városban magyar nyelvű missziója. Ennek kezdetéről, mivel azóta a városban az amerikai presbiteriánus lelkész személye is cserélődött, nem sikerült sokat kideríteni. A hétről hétre meghirdetett szolgálatokat nem magyar református lelkész, hanem magyarul tudó laikus prédikátor végezte. Istentiszteleteiket a First Presbyterian Church templomában tartották. Az új presbiteriánus lelkész szerint azért maradt abba a szolgálat 2007 körül, mert a résztvevők nem voltak olyan nagy számban, hogy elláthassák prédikátorukat, akinek pedig elfogyott a missziós kerete, amelynek eredetéről szintén nem sikerült bővebb felvilágosítást szerezni. Mindenesetre mindez arra mutató jel volt, hogy a városban vannak olyanok, akik érdekeltek lennének egy magyar nyelvű istentiszteleti közösség működésében.

2012. áprilisi első kiutazásom után már Ft. Szabó Sándor említette, hogy Las Vegasban jó eséllyel lehetne gyülekezetet alapítani. Szándékunkat megerősítette, hogy 2012 húsvétján egy idős Las Vegas-i házaspár jelent meg Ontarióban, hogy az istentiszteleten részt vehessenek. Ennek érdekében vállalták a hosszú utat, éjszakára a környéken szállást béreltek. Elkötelezettségük megérintett bennünket. Szintén segítette a kezdeti szervezést, hogy a holly-

woodi gyülekezet egykori presbiterre nyugdíjazása és megözvegyülése után Las Vegasba költözött, ahol új házasságot kötött az alhambrai (Dél-Kalifornia) baptista egyház korábban szintén megözvegyült nagyon aktív tagjával (Kardos Tibor és Márta). Ők örömmel fogadták a Las Vegas-i gyülekezet-szervezés szándékát és nagy erővel álltak bele a szolgálatba. Sok magyart ismeretek is Las Vegasban még a presbiteriánus misszióból vagy ad hoc magyar összejövetelekről. Például az úgynevezett Árpád-kupára minden szeptember utolsó hétfőjén érkeznek futballcsapatok az USA más városaiból és Kanadából Las Vegasba. A meccsek végeztével került sor a magyar találkozókra. Ezen kívül egy kis, magyar kézben lévő élelmiszerbolt is volt és van a városban, ahol magyar termékeket is árulnak. A bolttulajdonos és az oda rendszeresen járók között is kialakult kapcsolat. A szervezők ezen kapcsolódási pontok mentén gyűjtötték a magyar ismerősöket, esetleges érdeklődőket.

A következő lépés az istentiszteleti hely megtalálása volt. Mivel érezhető volt, hogy a helyi presbiteriánus egyház nem mutat már érdeklődést egy újabb magyar misszió felé, ezért más irányban kerestünk. Elsősorban presbiteriánus, református háttérű templomok jöhettek szóba. A Google Maps segítségével találtunk egy holland eredetű református templomot, amely viszonylag központi helyen és jobb környéken található (Grace Reformed Church, 920 South Decatur Blvd). 2012 májusában Szabó Sándorral személyesen utaztunk Las Vegasba, hogy a lelkészünkkel beszéljünk. Alapos vizsgálatnak vetettek alá bennünket, hitvallást kértek be tőlünk, az épületre biztosítás kötését írták elő, ugyanakkor azt a döntést hozták, hogy a kezdeti időszakra ingyen bocsátják rendelkezésünkre épületüket.

2012-ben május utolsó vasárnapjára esett pünkösd ünnepe. Ezt a napot tűztük ki az első istentisztelet időpontjául, amelyen mintegy 60-an jelentek meg. Az istentisztelet után közgyűléssé alakultak a jelenlévők, és mivel Ft. Szabó Sándor kérdésére, hogy szeretnének-e még magyar nyelvű istentiszteleteket a városban, igennel válaszoltak, megalakult a Las Vegas-i Magyar Református Egyház. A jelenlévők arról is döntöttek, hogy havonta legyenek az istentiszteletek, amelyek időpontjául mindig a hónap utolsó vasárnapjának délutánja szolgáljon.

2012 júliusában megtörtént az első presbitérium megválasztása. A szervezésben is oroszlanrészt vállaló Kardos házaspár mellett azok kerültek bele, akiket a közösség erre a pozícióra alkalmasnak talált.⁶

Mivel a jelenlévők között kisgyermekes családok is voltak, adta magát a kezdeményezés, hogy különleges hangsúly essen a velük való foglalkozásra. Az egyik, korábban Dél-Kaliforniában cserkészkedő édesanya (Sylvia Fe-

⁶ Az első presbitérium tagjai: Fodor-Wilson Irén (gyermekmisszió), Horváth Márta (ellenőr), Kardos Márta, Kiss Antal (pénztáros), Deseffwy-Nagy Irén (titkár), Viczkó Gábor és Kardos Tibor gondok.

renczik-Federico) önkéntes szolgálata révén 2012 októberében megindultak a cserkészfoglalkozások az istentiszteletek előtt. Novemberben karácsonyi kézműves-foglalkozás szerveződött. 2013 márciusában az átlagban jelenlévő 10-12 gyerek számára önkéntes tanárok részvételével kis magyar iskolával egészült ki a cserkészzet.

Az újonnan alapult missziói egyházközség a magyar kultúra helyi nagykövetségként is működik. Kétszer bocsátotta az általa bérelt termet Magyarországon Los Angeles-i főkonzulátusa rendelkezésére kihelyezett konzuli nap megtartásához (2013 áprilisában és szeptemberében). Az áprilisi alkalommal került sor Wass Albert fiának, Wass Miklósnak ünnepélyes állampolgársági eskütételére. A magyar kultúra ápolása érdekében az istentiszteletekhez kapcsolódóan vendégművészek szolgáltak a gyülekezetben, mint például dr. Gulybánné Pintér Panna kézműves (2012. november), a Historica zenekar (Wass Albert-élműsor, 2013. március), Szűcs Lilla fuvolaművész (2013. szeptember) és Krasznai Tünde Ilona zongoraművész (2014. május).

2014. március 15-én a missziói egyházközség magyar pikniket szervezett egy Las Vegas-i parkba, amely a jelenlévő több mint 200 magyarral feltéhetőleg a legnagyobb magyar rendezvény volt a nevadai város történelmében. A 2013-as karácsonyi istentiszteleten részt vevő több mint 100 fő jól mutatja a helyi magyarok érdeklődését, illetőleg a közöttük végzett misszió szükségességét.

Remélem, hogy a fentiek ismertetésével, ha csak dióhéjban is, de hasznos ízelítőt tudtam adni abból a missziói kezdeményezésből, amely a nyugati parti amerikai magyarok között megy végbe az Amerikai Magyar Református Egyház által.